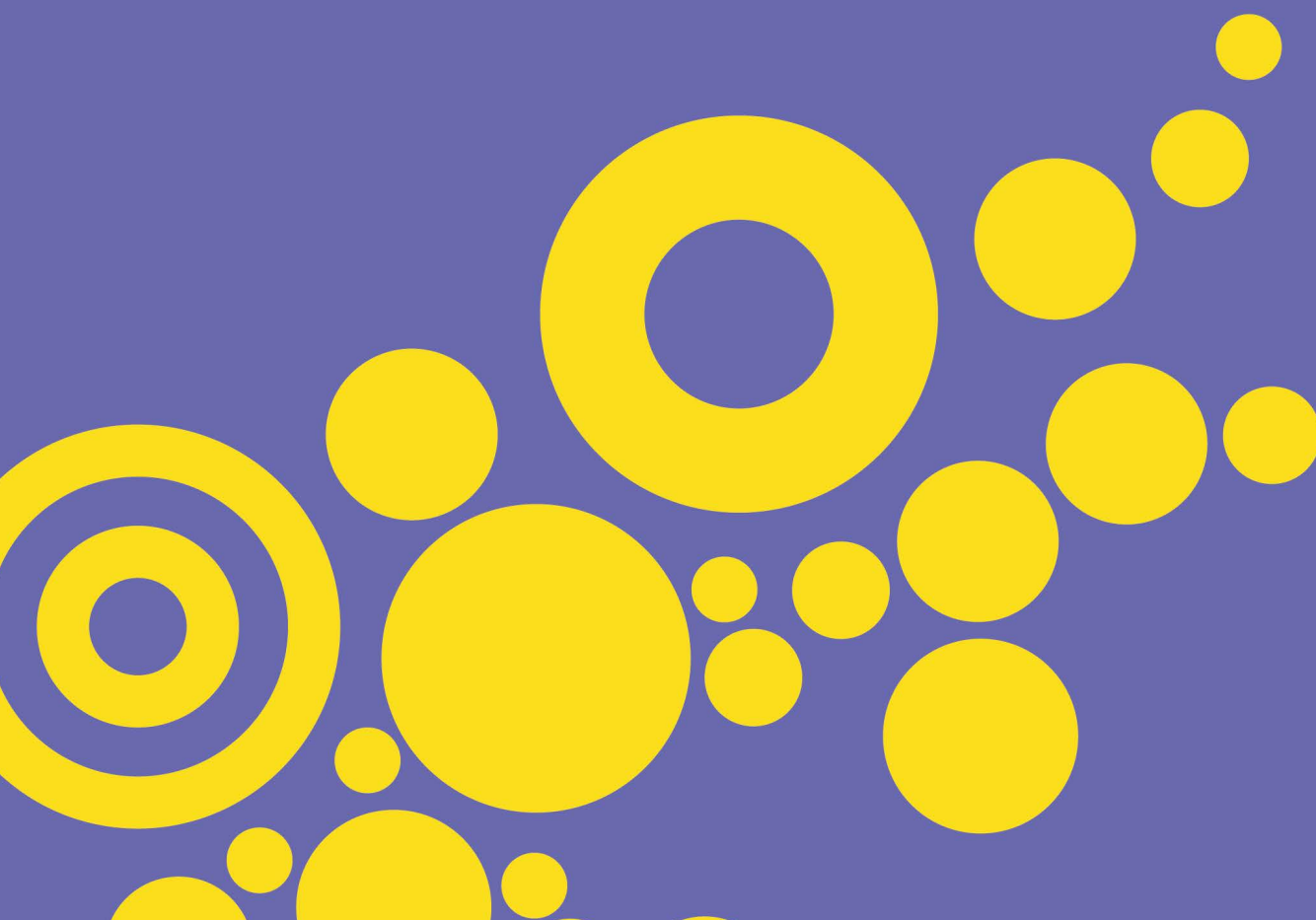

Щомісячний Огляд змін

у нормативно-правових актах, що стосуються внутрішньо переміщених осіб та населення, постраждалого від збройної агресії російської федерації проти України

листопад-грудень 2022 року

Закони України:

1. [Зміни до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів щодо підтримки позичальників, майно яких було знищено або зазнало пошкоджень внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.](#)
2. [Спрощено механізм участі в загальнообов'язковому державному страхуванні.](#)
3. [Звільнення від податку на додану вартість та ввізного мита імпорту на товари та обладнання для відновлення критичної інфраструктури України.](#)
4. [Затвердження змін щодо надання військовослужбовцям відпусток під час дії воєнного стану.](#)
5. [Прийняття Закону про національні меншини \(спільноти\) України.](#)

Постанови та розпорядження уряду:

1. [Оновлено особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі».](#)
2. [Доповнення переліку видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб.](#)
3. [Продовження строків дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації.](#)
4. [Прийняття додаткових заходів із забезпечення публічної безпеки та порядку під час дії воєнного стану.](#)
5. [Оптимізація системи центральних органів виконавчої влади.](#)
6. [Зміна підходів до формування переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії, або тимчасово окупованих російською федерацією.](#)
7. [Оновлення порядку призупинення дії трудового договору у зв'язку з військовою агресією російської федерації.](#)
8. [Доповнено Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності.](#)
9. [Змінено постанову Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303 «Про припинення заходів державного нагляду \(контролю\) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану».](#)
10. [Реалізація спільного з Міжнародним надзвичайним фондом допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй \(ЮНІСЕФ\) проєкту щодо надання грошової допомоги опорним закладам загальної середньої освіти у 2022/23 навчальному році.](#)
11. [Змінено деякі питання строку дії посвідчень осіб з інвалідністю внаслідок війни на період воєнного стану.](#)
12. [Оновлення деяких питань, що стосуються об'єктів критичної інфраструктури.](#)
13. [Змінено порядок залучення працездатних осіб до суспільних корисних робіт в умовах воєнного стану.](#)

14. [Прийнято зміни до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення доступного іпотечного кредитування громадян України.](#)
15. [Реалізація спільного з Міжнародною Федерацією Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та Товариством Червоного Хреста України проєкту щодо надання підтримки особам з інвалідністю внаслідок війни.](#)
16. [Врегулювання питання організації та функціонування Пунктів незламності.](#)
17. [Зупинено дію постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 822.](#)
18. [Створення Координаційного штабу з питань розгортання та організації роботи Пунктів незламності.](#)
19. [Подано до Верховної Ради України проєкт Закону України «Про зупинення у відносинах України з Російською Федерацією та Республікою Білорусь дії Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів та Протоколу про внесення змін і доповнень до Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів від 15 квітня 1994 року».](#)
20. [Продовження карантину та обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.](#)
21. [Прийнято зміни до деяких постанов Кабінету Міністрів України у сферах нотаріату та державної реєстрації.](#)

3.

Укази Президента України та акти ЦОБВ:

1. [Скасування наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 25 квітня 2022 року.](#)
2. [Затверджено нові форми декларації з єдиного податку.](#)
3. [Внесено зміни до наказу Міністерства юстиції України від 03 вересня 2022 року № 3734/5 «Про впорядкування відносин з державної реєстрації народження в умовах воєнного стану».](#)
4. [Зміна переліку адміністративно-територіальних одиниць, у межах яких припиняється доступ користувачів до єдиних і державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, в умовах воєнного стану.](#)
5. [Зміни до деяких наказів Міністерства юстиції України стосовно державної реєстрації актів цивільного стану.](#)

Інші довідкова інформація:

1. [Реєстрація в електронній черзі на державному кордоні.](#)
2. [Зміна адреси реєстрації внутрішньо переміщених осіб в Дії та скасування статусу ВПО.](#)

Закони України

1. Зміни до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо підтримки позичальників, майно яких було знищено або зазнало пошкоджень внаслідок збройної агресії російської федерації проти України

Першого (01) грудня 2022 року Верховна Рада України ухвалила [закон](#) № 2823-IX. Його мета — допомогти громадянам, які мали кредити на нерухоме майно, розташоване на тимчасово окупованій території чи пошкоджене/знищене внаслідок збройної агресії російської федерації, а також людям, які мали кредити на авто, що були знищені внаслідок збройної агресії російської федерації.

Пропонується, що в період дії в Україні військового стану та протягом 90 днів після його припинення або скасування позичальник (особа, до якої перейшли права та обов'язки позичальника) або його представник (за законом або за наявності довіреності на вчинення таких дій) має право звернутися до кредитодавця або нового кредитора (далі — кредитор) із заявою про зупинення сплати грошового зобов'язання за договором про споживчий кредит, предметом забезпечення якого є нерухоме майно (квартира, інше житлове приміщення в будівлі, приватний житловий будинок, садовий та дачний будинки, об'єкт незавершеного будівництва) або автомобіль (далі — договір про споживчий кредит), що відповідає хоча б одній із таких ознак:

- Нерухоме майно станом на день подання заяви про призупинення сплати грошового зобов'язання розташоване на тимчасово окупованій території, [визначеній пунктами 1 і 3 частини першої статті 3](#) Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», або на територіях, на яких ведуться воєнні (бойові) дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями російської федерації, визначених Кабінетом Міністрів України.
- Нерухоме майно пошкоджено внаслідок збройної агресії російської федерації. Для цілей цього пункту під пошкодженим розуміється нерухоме майно, яке може бути відновлено виключно шляхом капітального ремонту чи реконструкції.
- Нерухоме майно знищено внаслідок збройної агресії російської федерації. Для цілей цього пункту під знищеним розуміється нерухоме майно, відновлення якого шляхом поточного або капітального ремонту чи реконструкції є неможливим або економічно недоцільним.

Щодо призупинення сплати грошового зобов'язання

Кредитор звільняє позичальника за договором про споживчий кредит, предметом забезпечення за яким є нерухоме майно, що відповідає ознакам, зазначеним вище, від обов'язку сплати грошового зобов'язання за договором про споживчий кредит (основної суми кредиту, процентів, комісій та інших платежів), у тому числі нарахованого, але не сплаченого до дня отримання кредитором заяви про призупинення сплати грошового зобов'язання, з робочого дня, наступного за днем отримання кредитором заяви, на строк до 90-го дня включно після дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні або до дня подання підтвердних документів.

Кредитор звільняє позичальника, нерухоме майно якого розташоване на тимчасово окупованій території, від обов'язку сплати грошового зобов'язання за договором про споживчий кредит (основної суми кредиту, відсотків, комісій та інших платежів) з робочого дня, наступного за днем отримання кредитором заяви, на строк до 90-го дня включно після дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні або до дня подання підтвердних документів.

Позичальник зобов'язаний надати кредитору підтвердуючі документи не пізніше, ніж протягом 90 днів після припинення або скасування військового стану в Україні. Ненадання позичальником (його представником) у визначений цим пунктом строк підтвердних документів тягне за собою відновлення боргу позичальника зі сплати грошового зобов'язання в повному обсязі умовами договору про споживчий кредит.

Щодо анулювання заборгованості за іпотечним кредитом

Позичальник (його представник) протягом 90 днів після припинення чи скасування воєнного стану в Україні має право звернутися до кредитора із заявою про анулювання заборгованості за договором про споживчий кредит, який відповідає одночасно таким умовам:

- Предметом забезпечення за договором є знищене внаслідок збройної агресії російської федерації нерухоме майно (квартира, житловий будинок або майнові права на квартиру, житловий будинок), яке є або мало би стати (у випадку майнових прав на нерухоме майно) єдиним місцем проживання сім'ї позичальника або іпотекодавця, якщо він є відмінним від позичальника та належить до членів сім'ї позичальника. До членів сім'ї позичальника належать особи, які перебувають у шлюбі з позичальником, а також їхні діти, в тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою чи піклуванням позичальника; особи, які не перебувають у шлюбі, але проживають спільно з позичальником, пов'язані з ним спільним побутом.
- Станом на 23 лютого 2022 року заборгованість за таким договором не була прострочена більше, ніж на 7 днів.
- Метою отримання кредиту згідно з договором є придбання, реконструкція чи будівництво такого житлового нерухомого майна (квартири, житлового будинку) або майнових прав на них.

Позичальник разом із заявою зобов'язаний надати документи, які одночасно підтверджують, що доводять відповідність нерухомого майна всім зазначеним вище умовам.

Позичальник або іпотекодавець, якщо він є відмінним від позичальника та належить до членів сім'ї позичальника, має право на отримання компенсації від держави за пошкоджене або знищене внаслідок збройної агресії російської федерації нерухоме майно, що було предметом забезпечення за таким договором, або на відновлення такого майна за рахунок держави.

5.

Держава Україна забезпечує проведення виплат, зазначених у цьому пункті, після набрання чинності законом щодо врегулювання питання виплат компенсацій громадянам України за майно, знищене внаслідок збройної агресії російської федерації.

Також закон встановлює, що кредитор після отримання від позичальника заяви про зупинення сплати грошового зобов'язання за договором про споживчий кредит не має права здійснювати відступлення права вимоги за таким договором.

Щодо анулювання заборгованості за кредитом на купівлю автомобіля

Позичальник (його представник) протягом 90 днів після припинення чи скасування воєнного стану в Україні має право звернутися до кредитора із заявою про анулювання заборгованості за договором про споживчий кредит, який відповідає одночасно таким умовам:

- Предметом забезпечення за договором є автомобіль, знищений внаслідок збройної агресії російської федерації, який станом на 23 лютого 2022 року був єдиним у сім'ї позичальника. Автомобіль вважається знищеним, якщо його ремонт є технічно неможливим чи економічно необґрунтованим. Ремонт вважається економічно необґрунтованим, якщо витрати на відновлювальний ремонт автомобіля, передбачені згідно зі звітом (актом) чи висновком про оцінку, виконаним оцінювачем або експертом відповідно до законодавства, перевищують вартість авто.
- Станом на 23 лютого 2022 року заборгованість за таким договором не була прострочена більше, ніж на 7 днів.
- Метою отримання кредиту згідно з договором є придбання автомобіля. Обов'язок підтвердження вищевказаних обставин покладається на позичальника.

Введення закону в дію: 28.01.2023 р.

2. Спрощення механізму участі в загальнообов'язковому державному страхуванні

Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення механізму участі в загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванні» (далі – Закон) надано можливість усім, хто не може працювати, сплачувати внески та отримувати страховий стаж, потрібний у майбутньому для виходу на пенсію. Це особливо актуально для тих, хто знайшов прихисток в інших країнах, працює там і планує отримувати українську пенсію.

Крім того, Закон дозволяє всім бажаним підтримати фінансово сьгоднішніх пенсіонерів. Можна сплатити кошти адресно на рахунок пенсіонерки/а, збільшивши таким чином її/його пенсію. 70% такої пожертви спрямовуються для виплати цій/цьому пенсіонерці/ові в обраний нею/ним спосіб, передбачений цим Законом для виплати пенсій, 30% будуть розподілені між усіма іншими пенсіонерами.

Передбачено приведення урядом, міністерствами та центральними органами влади нормативно-правових актів у відповідність із Законом протягом 3 місяців із дня набуття ним законної сили.

Набрання чинності: 04.12.2022 р.

3. Звільнення від податку на додану вартість та ввізного мита імпорту на товари та обладнання для відновлення критичної інфраструктури України

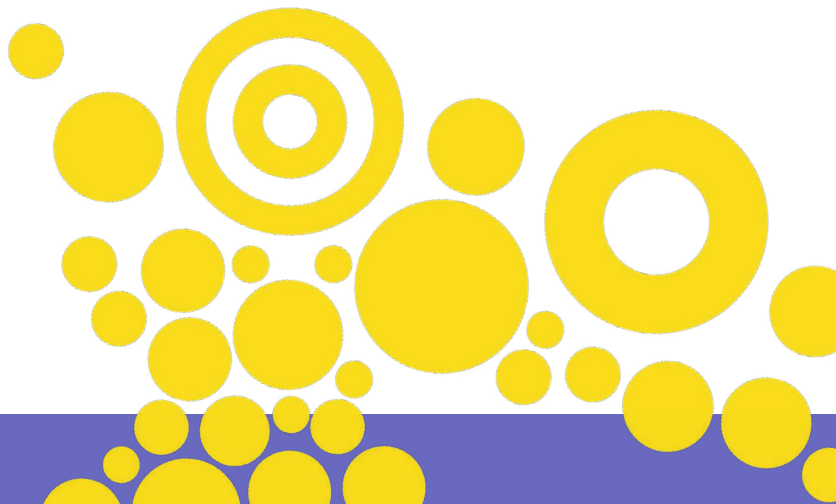
Верховна Рада ухвалила у другому читанні та в цілому закони № [2836](#) та [2837](#) про внесення змін до Податкового та Митного кодексів України щодо сприяння відновлення критичної інфраструктури України. Документи насамперед спрямовані на звільнення від ПДВ та ввізного мита Старлінків, генераторів та обладнання для відновлення енергосистеми.

Ухваленими документами вже на законодавчому рівні запроваджується можливість ввезення генераторів, Старлінків без сплати ввізного мита та ПДВ, у тому числі для фізичних осіб. Звільнення стосується й обладнання, яке українці отримують поштою та експрес-відправленнями.

Пільгове оподаткування діятиме до травня 2023 року. До цього податкові пільги на імпорт генераторів були передбачені лише для юридичних осіб.

Також законопроект передбачає можливість зберігання суб'єктами господарювання пального без ліцензії в обсязі до 2000 л без отримання будь-яких дозвільних документів, що вкрай актуально через надзвичайну потребу в генераторах і запасах палива для них. Якщо суб'єкт господарювання зберігає пальне для заправлення електрогенераторної установки в обсязі понад 2000 л, він має подати до територіальних органів ДПС України декларацію про провадження господарської діяльності зі зберігання пального.

Закони набрали чинності 03.01.2023 р.

4. Затвердження змін щодо надання військовослужбовцям відпусток під час дії воєнного стану

Законом України «Про внесення зміни до пункту 18 статті 10-1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо надання військовослужбовцям відпусток під час дії воєнного стану було закріплено, що в особливий період під час дії воєнного стану військовослужбовцям може надаватися частина щорічної основної відпустки, а також відпустка за сімейними обставинами та з інших поважних причин зі збереженням грошового забезпечення. Кожна із зазначених відпусток може бути надана тривалістю не більше, ніж на 10 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду в межах України до місця проведення відпустки та назад, але не більше двох діб в один кінець. Частина щорічної основної відпустки може бути надана один раз протягом календарного року за умови одночасної відсутності не більше 30% загальної чисельності військовослужбовців певної категорії відповідного підрозділу.

Варто звернути увагу, що відпустка військовослужбовцю надається рішенням відповідного командира, який може відмовити в її погодженні, посилаючись на формальні підстави.

Набрання чинності: 23.12.2022 р.

5. Прийняття Закону про національні меншини (спільноти) України

Тринадцятого (13) грудня 2022 року був прийнятий Закон «Про національні меншини (спільноти) України» (далі – Закон). Ним визнано таким, що втратив чинність, Закон України «Про національні меншини в Україні» від 25.06.1992 р.

Новим Законом закріплюється визначення «національні меншини (спільноти)» – це стала група громадян України, які не є етнічними українцями, традиційно проживають на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, об'єднані спільними етнічними, культурними, історичними, мовними та/або релігійними ознаками, усвідомлюють свою приналежність до неї, виявляють прагнення зберегти й розвивати свою мовну, культурну, релігійну самобутність.

Метою прийняття проєкту Закону є вдосконалення законодавчого регулювання реалізації прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот), та правових засад державної політики у сфері захисту та забезпечення прав національних меншин (спільнот) України, зокрема, права на самоідентифікацію, використання мов національних меншин (спільнот), на освіту, на участь у політичному, економічному, суспільному та культурному житті тощо.

Крім того, вперше на законодавчому рівні закріплюються повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот) – Державної служби України з етнополітики та свободи совісті.

Законом також вносяться зміни до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», а саме статтю 10 доповнюють частиною шостою такого змісту: «Для реалізації своїх повноважень сільські, селищні, міські, районні, обласні ради мають право створювати консультативно-дорадчі органи».

Закон набере чинності 01.07.2023 р.

Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України

1. Оновлено особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів із дня його припинення або скасування

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2022 року № 1261 (далі – Постанова) було внесено зміни до пункту 3 особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів із дня його припинення або скасування.

Постановою визначено, що положення пункту 6-1 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону не застосовуються замовниками в разі закупівлі товару, включеного до переліку товарів (у тому числі лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання), необхідних для виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню й поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій і пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, операції з ввезення яких на митну територію України та/або операції з постачання яких на митній території України звільняються від оподаткування податком на додану вартість, та які звільняються від сплати ввізного мита, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2020 р. № 224.

Враховуючи те, що 09 листопада 2022 року КМУ прийняв постанову №1260, якою додав до переліку товарів, необхідних для виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню й поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій і пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, зокрема електрогенераторні установки, закупівля генераторів (а також усіх інших товарів, визначених у постанові КМУ №224) здійснюється без встановлення вимог щодо локалізації незалежно від вартості предмета закупівлі.

Набрання чинності: 12.11.2022 р.

8.

2. Доповнення переліку видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2022 року № 1263 внесено зміни до пункту 8 Переліку видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб.

Вказаною нормою з 16.11.2022 року передбачено, що з військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Держспецзв'язку, Держприкордонслужби, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів внутрішніх справ, Національного антикорупційного бюро, Державного бюро розслідувань, БЕБ, служби цивільного захисту та Державної кримінально-виконавчої служби, співробітників Служби судової охорони утримання аліментів провадиться з усіх видів грошового забезпечення, інших виплат, установлених законодавством, зокрема з додаткової винагороди, яка виплачується на період воєнного стану, крім грошового забезпечення, що не має постійного характеру, та інших випадків, передбачених законом.

3. Зміна строків дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації

Постановою Кабінету Міністрів України від 02.12.2022 р. № 1345 «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 04.11.2022 р. № 1259» встановлено, що строки дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, наданих військовозобов'язаним відповідними рішеннями Міністерства економіки згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 р. № 194 «Деякі питання бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану», які не закінчилися на день набрання чинності цією постановою, продовжуються автоматично на два місяці.

Набрання чинності: 03.12.2022 р.

4. Додаткові заходи із забезпечення публічної безпеки та порядку під час дії воєнного стану

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2022 р. № 1078-р погоджено пропозицію Міністерства внутрішніх справ відповідно до частини п'ятої статті 53 Закону України «Про освіту» про залучення здобувачів освіти закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ, які мають спеціальне звання поліції, до заходів із забезпечення публічної безпеки та порядку під час дії воєнного стану.

Набрання чинності: 02.12.2022 р.

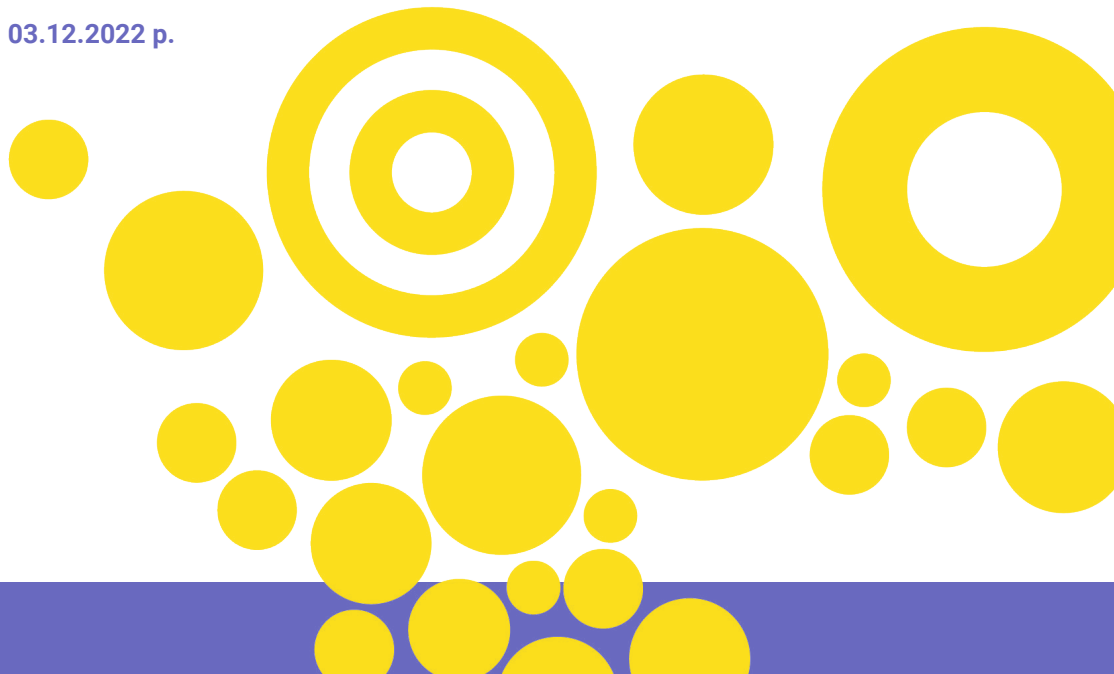
9.

5. Оптимізація системи центральних органів виконавчої влади

Постановою Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2022 року № 1343 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади»:

- перейменовано Міністерство інфраструктури на Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури;
- реорганізовано Міністерство розвитку громад і територій шляхом приєднання до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури.

Набрання чинності: 03.12.2022 р.

6. Зміна підходів до формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, або тимчасово окупованих російською федерацією

Постановою Кабінету Міністрів України від 06.12.2022 р. № 1364 «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, або тимчасово окупованих Російською Федерацією» було встановлено, що перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, або тимчасово окупованих російською федерацією, затверджує Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій — за формою згідно з додатком, за погодженням з Міністерством оборони, на підставі пропозицій відповідних обласних, Київської міської військових адміністрацій.

Також передбачено, що:

- до територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, включаються території можливих бойових дій і території активних бойових дій;
- до переліку включається тимчасово окупована російською федерацією територія України, визначена відповідно до **Закону України** «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»;
- у переліку визначаються дата початку та дата завершення бойових дій (дата виникнення та припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації.

Отже, перелік тимчасово окупованих територій і районів проведення бойових дій буде знову визначатися наказом Мінреінтеграції — але вже на підставі іншої постанови Кабміну. Новий формат передбачатиме перелік не громад, як це є зараз, а територій (від області та АР Крим до територій громад).

10.

7. Оновлення порядку призупинення дії трудового договору у зв'язку з військовою агресією російської федерації

Постановою Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2022 року № 1350 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення реалізації окремих функцій Пенсійного фонду України та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» встановлюється, що період призупинення дії трудового договору у зв'язку з військовою агресією російської федерації визначатиметься як поважна причина і виключатиметься з розрахункового періоду під час обчислення виплат за страхуванням: на випадок безробіття;

- від нещасного випадку на виробництві;
- у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Також документ регулює питання переходу функцій органу, що здійснює керівництво та управління загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, від Фонду соціального страхування до Пенсійного Фонду України.

Це означає, що соцвиплати (допомога по безробіттю, лікарняні) тепер нараховуватимуть через Пенсійний фонд України.

Закон набрав чинності 01.01.2023 р.

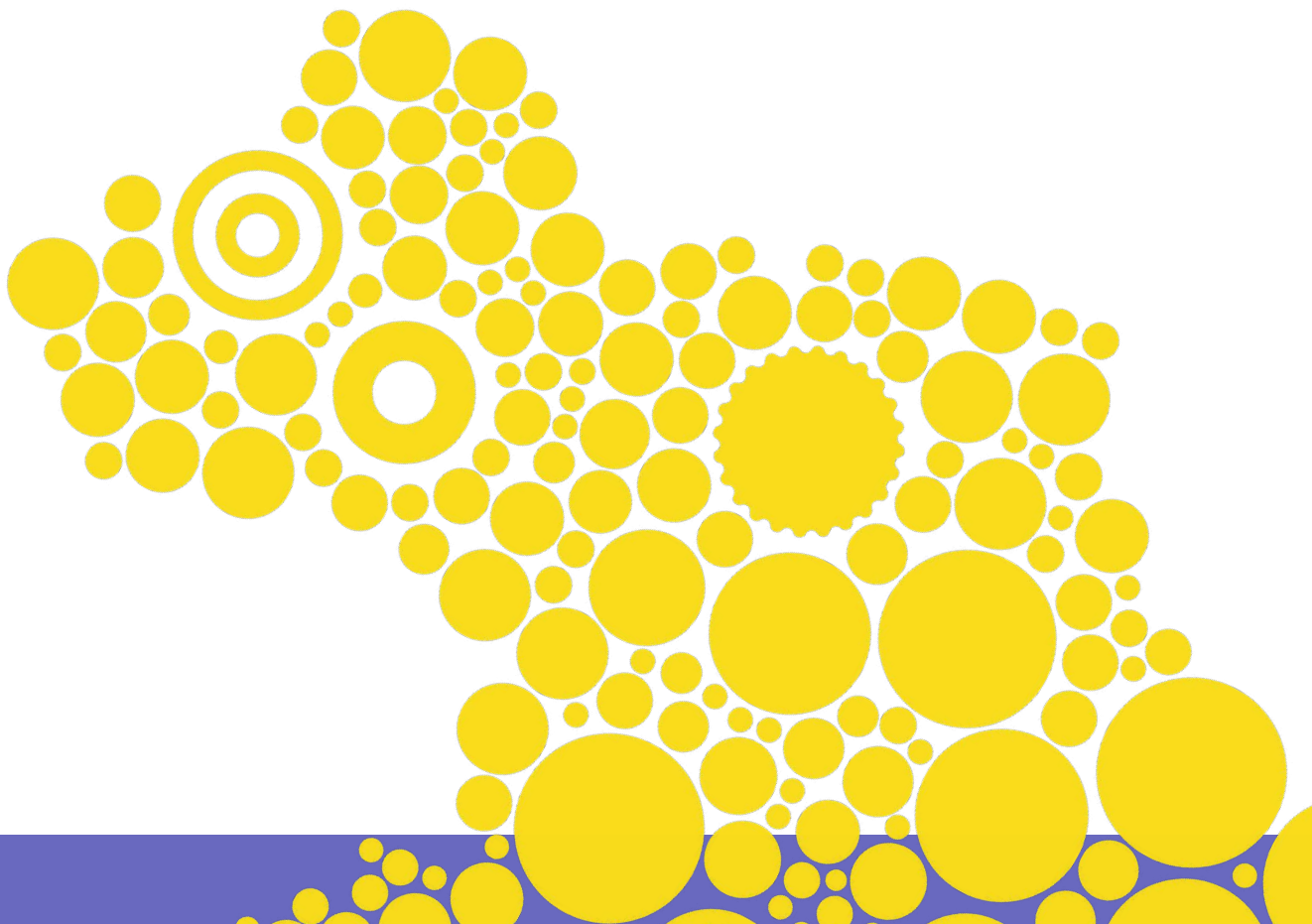
8. Зміна Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності

Постановою Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2022 року № 1356 «Про внесення зміни до Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності» було доповнено п. 19-5 Положення, відповідно до якого причинний зв'язок інвалідності з пораненням чи іншим ушкодженням здоров'я, одержаними від вибухонебезпечних предметів, встановлюється на підставі витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Набрання чинності: 10.12.2022 р.

9. Зміни до Постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану»

Постановою Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2022 року № 1363 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303» було викладено пункт 2 у такій редакції: «За наявності загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань України протягом періоду воєнного стану дозволити здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) на підставі рішень центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах».

10. Реалізація спільного з Міжнародним надзвичайним фондом допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) проекту щодо надання грошової допомоги опорним закладам загальної середньої освіти у 2022/23 навчальному році

Постановою Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2022 р. № 1386 «Про реалізацію спільного з Міжнародним надзвичайним фондом допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) проекту щодо надання грошової допомоги опорним закладам загальної середньої освіти у 2022/23 навчальному році» встановлено:

1. В рамках реалізації проекту право на отримання грошової допомоги за рахунок коштів ЮНІСЕФ (далі — допомога) мають опорні заклади загальної середньої освіти за переліком згідно з додатком (далі — опорні заклади) для вирішення таких питань:
 - закупівля обладнання для шкільних їдалень (придбання холодильників, плит, меблів тощо);
 - поточний ремонт шкільних їдалень з метою покращення гігієни, зокрема ремонт водопровідних, вентиляційних, електричних мереж і підлоги.
2. Грошова допомога в рамках реалізації проекту надається додатково незалежно від отримання опорними закладами інших видів допомог.
3. Грошова допомога надається шляхом перерахування коштів на спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в Державній казначейській службі для опорних закладів.
4. Грошова допомога виплачується одноразово в розмірі 2 тис доларів США (за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком) на кожний опорний заклад.

Набрання чинності: 21.12.2022 р.

11. Змінено деякі питання строку дії посвідчень осіб з інвалідністю внаслідок війни на період воєнного стану

Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1390 «Деякі питання строку дії посвідчень осіб з інвалідністю внаслідок війни на період воєнного стану» встановлено, що в період воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування:

1

Строк дії посвідчень з написом «Посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни», виданих особам з інвалідністю внаслідок війни, в яких групу інвалідності встановлено зі строком перегляду, та строк якого припав на період воєнного стану (якщо медико-соціальною експертною комісією не було проведено повторний огляд) продовжується без звернення таких осіб до управлінь з питань соціального захисту населення.

2

Абзац другий пункту 10 Положення про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 1994 р. № 302 «Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни», в частині вклеювання в посвідчення з написом «Посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни» нового бланка, що продовжує строк дії такого посвідчення, не застосовується, крім випадків, якщо медико-соціальною експертною комісією було проведено повторний огляд.

Встановлено також, що управління з питань соціального захисту населення після припинення чи скасування воєнного стану інформують осіб з інвалідністю внаслідок війни, яким продовжено строк дії посвідчень відповідно до цієї постанови, про необхідність протягом шести місяців оновити документи, потрібні для продовження строку дії таких посвідчень.

Постанова набрала чинності з 20.12.2022 р. та застосовується з 24.02.2022 р.

13.

12. Оновлення деяких питань, що стосуються об'єктів критичної інфраструктури

Постановою Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 р. № 1109» був затверджений Порядок віднесення об'єктів до критичної інфраструктури, що врегулював механізм віднесення об'єктів до критичної інфраструктури та їх категоризації.

Порядком зокрема було закріплено, що його дія не поширюється на:

- банки, інші об'єкти, що провадять діяльність на ринках фінансових послуг, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк; платіжні організації, учасники платіжних систем, оператори послуг платіжної інфраструктури, віднесення яких до критичної інфраструктури здійснюється в порядку, встановленому Національним банком;
- об'єкти, що провадять діяльність на ринках послуг, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснюють державні органи, віднесення яких до критичної інфраструктури здійснюється в порядку, встановленому такими державними органами.

Постанова набрала чинності 20.12.2022 р.

13 Змінено порядок залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану

Шістнадцятого (16) грудня 2022 року № 1389 [постановою](#) Кабінету Міністрів України були внесені до Порядку залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану.

Надано тлумачення терміну «військове командування», оновлена процедура порядку прийняття рішення про запровадження трудової повинності та залучення працездатних осіб до виконання суспільно корисних робіт, визначено, яка саме інформація має бути зазначена в такому рішенні. Також встановлено, що в разі потреби можуть бути запроваджені види робіт, не передбачені орієнтовним переліком суспільно корисних робіт, що виконуються в умовах воєнного стану. Такі роботи запроваджуються з урахуванням обставин, що склалися в регіоні.

Слід наголосити, що раніше заборонялося виконання суспільно корисних робіт у небезпечних місцевостях, наприклад, в місцях розташування вибухонебезпечних предметів. Зараз проведення таких робіт допускається, але виключно за письмовою згодою особи.

Як і раніше, забороняється виконання суспільно корисних робіт на необоронюваній місцевості.

Набрання чинності: 22.12.2022 р.

14. Прийнято зміни до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення доступного іпотечного кредитування громадян України

[Постановою](#) № 1397 Кабінет Міністрів України 16 грудня 2022 року «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення доступного іпотечного кредитування громадян України» встановлено, що:

- Компенсацію частини процентної ставки за кредитами позичальникам, які отримали до 31 грудня 2022 р. кредити відповідно до [Порядку здешевлення вартості іпотечних кредитів](#) та [Порядку здешевлення вартості кредитів, наданих відповідно до Умов забезпечення приватним акціонерним товариством «Українська фінансова житлова компанія»](#) доступного іпотечного кредитування громадян України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 «Про надання фінансової державної підтримки», з 1 січня 2023 р. здійснює приватне акціонерне товариство «Українська фінансова житлова компанія».
- Державну підтримку у вигляді часткової компенсації відсотків, нарахованих за такими кредитами до 1 січня 2023 р., здійснює Фонд розвитку підприємництва.
- Компенсацію частини процентної ставки за кредитами позичальникам, які отримали до 31 грудня 2022 р. кредити відповідно до Порядку здешевлення вартості іпотечних кредитів, здійснює — з метою зниження їх фактичних витрат на сплату процентної ставки за кредитом на строкову заборгованість позичальника без урахування компенсації — приватне акціонерне товариство «Українська фінансова житлова компанія». Воно компенсує частину процентної ставки за таким кредитом до 7% річних.

Набрання чинності: 01.01.2023 р.

15. Реалізація спільного з Міжнародною Федерацією Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та Товариством Червоного Хреста України проекту щодо надання підтримки особам з інвалідністю внаслідок війни

Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 року № 1393 «Про реалізацію спільного з Міжнародною Федерацією Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та Товариством Червоного Хреста України проекту щодо надання підтримки особам з інвалідністю внаслідок війни» визначено процедуру отримання особами з інвалідністю внаслідок війни грошової допомоги в рамках спільного проекту.

Право на грошову допомогу мають повнолітні громадяни України, яким відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» надано статус особи з інвалідністю внаслідок війни I або II групи, та відомості про яких внесені до Єдиного державного реєстру ветеранів війни.

Виплата грошової допомоги здійснюється незалежно від отримання особами інших видів допомоги.

Виплата грошової допомоги здійснюється на банківський рахунок заявника в розмірі 4000 грн на місяць протягом чотирьох місяців.

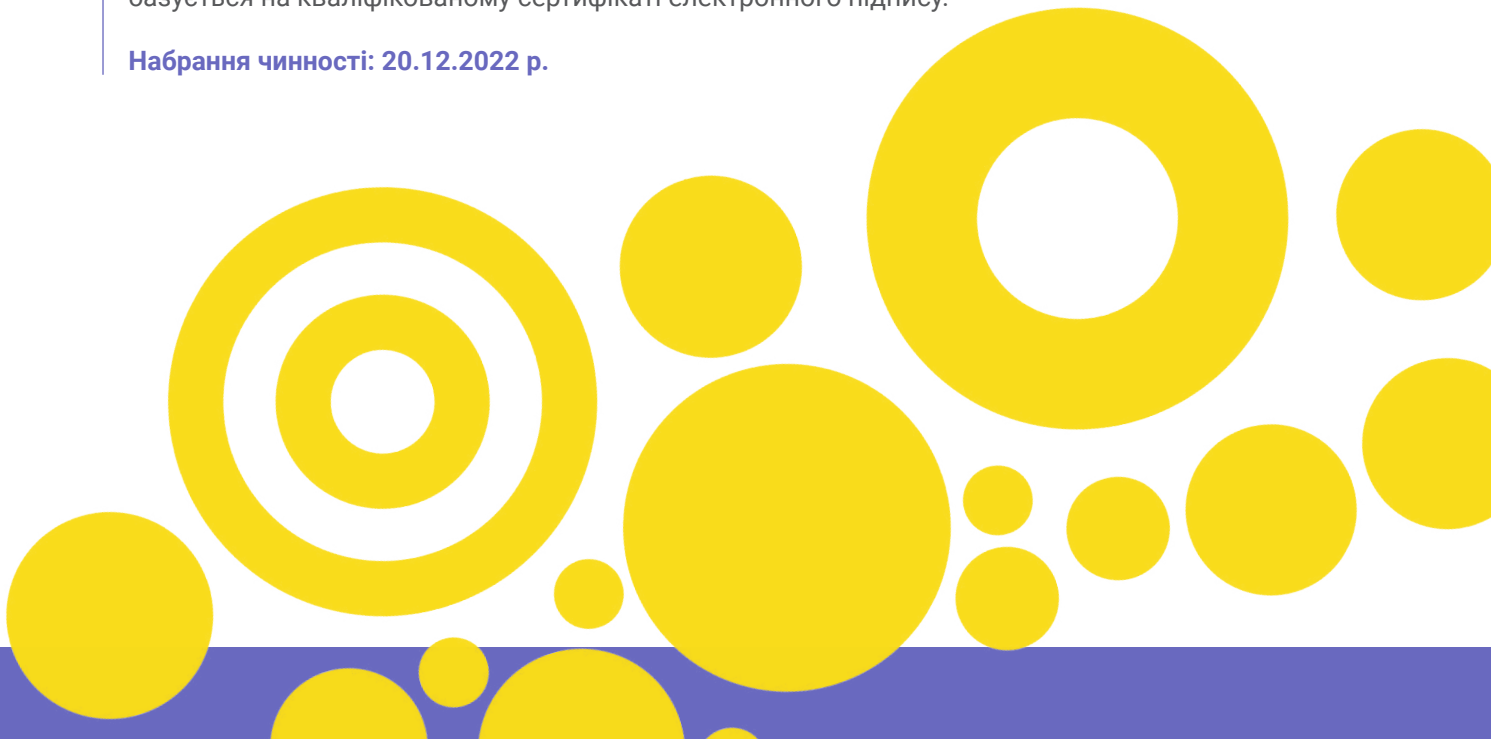
Розмір отриманої грошової допомоги не враховується під час обчислення сукупного доходу сім'ї заявника для всіх видів соціальної допомоги, що надаються відповідно до законодавства.

Для отримання грошової допомоги заявник подає заяву в електронній формі шляхом її заповнення з використанням технічних засобів Міністерства у справах ветеранів. На заяву накладається електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису заявника. Заява блокується для редагування та передається до Реєстру.

Після верифікації статусу особи в Реєстрі знеособлені дані заявника в автоматичному режимі передаються до Міжнародної Федерації Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та Товариства Червоного Хреста України для прийняття рішення щодо призначення та подальшої виплати грошової допомоги.

Заява на отримання грошової допомоги формується в електронній формі на вебсайті www.eveteran.gov.ua після проходження заявником електронної ідентифікації та автентифікації з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

Набрання чинності: 20.12.2022 р.

16. Питання організації та функціонування Пунктів незламності

Сімнадцятого (17) грудня 2022 року [постановою](#) № 1401 затверджено Порядок організації та функціонування Пунктів незламності.

Порядком визначено вимоги щодо розгортання та діяльності Пунктів незламності в разі загрози та/або виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних із припиненням (порушенням) роботи систем централізованого водопостачання, водовідведення, електро-, газо- і тепlopостачання (в осінньо-зимовий період) та всіх видів електронних комунікаційних послуг в умовах воєнного стану.

Стаціонарні Пункти незламності розгортаються у приміщеннях об'єктів державної та комунальної власності, а також приватної власності — за ініціативи власника або орендаря такого приміщення.

Мобільні Пункти незламності розгортаються у визначених міністерствами, центральними органами виконавчої влади та їхніми територіальними органами, обласними, Київською міською держадміністраціями (військовими адміністраціями) та органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання державної та приватної форми власності (за згодою) місцях.

Робота Пунктів незламності відокремлюється від роботи пунктів з допомоги безпритульним.

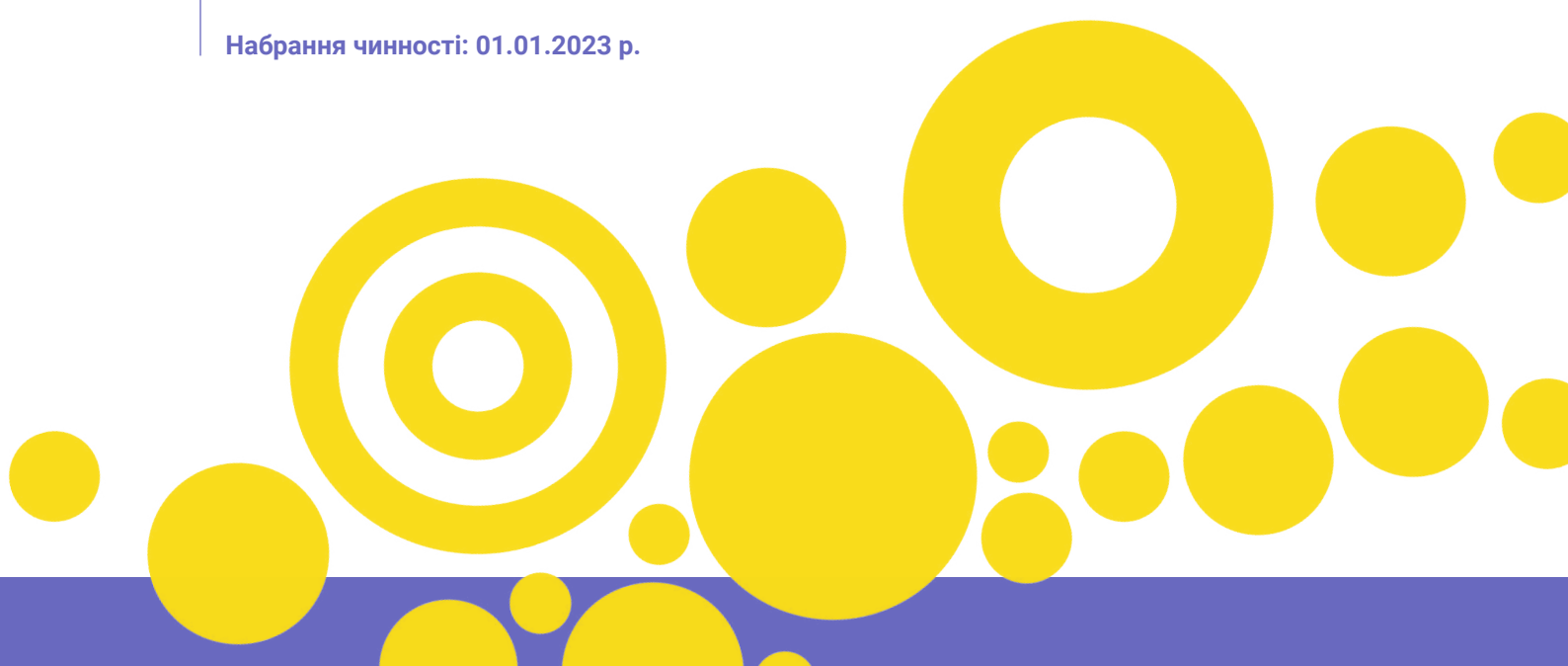
Набрання чинності: 20.12.2022 р.

17. Зупинено дію постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 822

[Постановою](#) Кабінета Міністрів України від 20 грудня 2022 р. № 1411 було зупинено до 31 грудня 2023 р. дію постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 822 «Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки».

Первинною редакцією постанови КМУ від 10 липня 2019 року № 822 передбачалося поступове підвищення найменшого розміру посадового окладу (ставку зарплати) педагогічного працівника від 2,5 (в 2020 році) до 4 (в 2023 році) розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Однак кожного року уряд відтермінував набрання чинності вказаною постановою. Так само було зроблено і наприкінці 2022 року: встановлення найменшого розміру посадового окладу (ставку зарплати) педагогічного працівника на рівні чотирьох розмірів знову відкладено щонайменше на до кінця 2023 року.

Набрання чинності: 01.01.2023 р.

18. Створення Координаційного штабу з питань розгортання та організації роботи Пунктів незламності

Постановою Кабінету Міністрів України № 1418 від 20 грудня 2022 р., яка набрала чинності 23.12.2022 р., утворено Координаційний штаб з питань розгортання та організації роботи Пунктів незламності.

Координаційний штаб з питань розгортання та організації роботи Пунктів незламності є тимчасовим консультативно-дорадчим органом Кабінету Міністрів України та утворюється з метою сприяння координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, державних органів, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання державної, а також приватної форми власності (за згодою) з питань розгортання та організації роботи Пунктів незламності.

19. До Верховної Ради України подано проект Закону України «Про зупинення у відносинах України з Російською Федерацією та Республікою Білорусь дії Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів та Протоколу про внесення змін і доповнень до Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів від 15 квітня 1994 року»

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2022 р. № 1173-р було подано до Верховної Ради України проект Закону України «Про зупинення у відносинах України з Російською Федерацією та Республікою Білорусь дії Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів та Протоколу про внесення змін і доповнень до Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів від 15 квітня 1994 року» з метою зупинення у відносинах України з російською федерацією та республікою білорусь дії Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів, та Протоколу про внесення змін і доповнень до Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів від 15 квітня 1994 року.

17.

20. Продовження карантину та обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2

Постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2022 р. № 1423 було продовжено карантин та обмежувальні протиепідемічні заходи з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 до 30 квітня 2023 року.

Відповідні зміни були внесені до розпорядження КМУ «Про переведення єдиної державної системи цивільного захисту у режим надзвичайної ситуації» від 25.03.2020 р. № 338 і постанови КМУ «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних проти-епідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіра-торної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 09.12.2020 р. № 1236.

21. Зміни до деяких постанов Кабінету Міністрів України у сферах нотаріату та державної реєстрації

Шістнадцятого (16) грудня 2022 року Кабінет Міністрів України прийняв [постанову](#) «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України у сферах нотаріату та державної реєстрації» (далі – Постанова).

Зміни, передбачені Постановою, стосуються організаційних питань контролю за діяльністю державних реєстраторів. Зокрема з метою відновлення роботи суб'єктів державної реєстрації на звільнених від російської окупації територіях та забезпечення їх відповідним персоналом передбачається:

- виключення спеціальної перевірки як форми контролю у сфері державної реєстрації;
- скасування вимоги про обов'язкове перебування особи на посаді державного реєстратора чи іншій посаді, що передбачає виконання функцій державного реєстратора станом на 23 лютого 2022 року.

Натомість надання або поновлення доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно/Єдиного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань пропонується здійснювати після перевірки Міністерством юстиції України відповідності такого державного реєстратора вимогам, установленим законодавством, зокрема в частині відсутності фактів притягнення його до відповідальності за порушення у сфері державної реєстрації. Також одним із критеріїв проведення моніторингу реєстраційних дій в реєстрах було визначено проведення реєстраційних дій щодо фізичних та юридичних осіб, до яких застосовані санкції відповідно до Закону України «Про санкції».

Крім того, Постановою передбачено перегляд повноважень посадових осіб органів юстиції в частині державної реєстрації органів державної влади, органів місцевого самоврядування, казенних підприємств, державних підприємств, комунальних підприємств, комунальних організацій (установ, закладів), державних організацій (установ, закладів) і державної реєстрації на підставі судових рішень про заборону вчинення реєстраційних дій.

Укази Президента України та акти ЦОВВ

1. Скасування Наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 25 квітня 2022 року

Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 р. № 309 було скасовано свій же **наказ** від 25 квітня 2022 року № 75 «Про затвердження Переліку територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) станом на 10 грудня 2022 року».

Одночасно наказом № 309 було затверджено Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, або тимчасово окупованих російською федерацією.

Набрання чинності: 02.12.2022 р.

2. Нові форми декларації з єдиного податку

Міністерством фінансів України **наказом** від 24.11.2022 р. № 394 (zareєстрований у Мін'юсті 09.12.2022 р. за №1562/38898) виклав у новій редакції форми:

- декларації платника єдиного податку — фізичної особи-підприємця;
- декларації платника єдиного податку третьої групи (юридичної особи);
- декларації платника єдиного податку четвертої групи.

Декларації оновлено з урахуванням змін, внесених до Податкового кодексу України **Законом №1914-IX**.

Відповідно до п. 46.6 Податкового кодексу України, нові форми декларацій набирають чинності для складання звітності за податковий період, що настає за податковим періодом, у якому відбулося їх оприлюднення. Тобто, з огляду на те, що наказ набрав чинності 30.12.2022 року, то оновлені форми декларацій для фізосіб та юросіб-«єдинників» III груп слід буде подавати за періоди, починаючи з I кварталу 2023 року. А фізособам-«єдинникам» II групи та платникам IV групи вперше звітувати слід буде за 2023 рік.

3. Внесено зміни до наказу Міністерства юстиції України від 03 вересня 2022 року №3734/5 «Про впорядкування відносин з державної реєстрації народження в умовах воєнного стану»

Наказом Міністерства юстиції України від 09.12.2022 р. № 5523/5 «Про внесення змін до наказу Міністерства юстиції України від 03 вересня 2022 року № 3734/5» затверджено, що право отримувати свідоцтво про народження повторно або витяг із Реєстру про державну реєстрацію народження, незалежно від дати проведення державної реєстрації народження фізичної особи та її походження, мають батьки дитини або один із них, бабуся, дідусь, повнолітні брат і сестра, тітка, дядько, мачуха або вітчим дитини.

Також це право має представник родини, який діє на підставі нотаріально засвідченої довіреності чи одного з документів, що засвідчують повноваження відповідно до **Закону України** «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», та Уповноважений Верховної Ради України з прав людини особисто або через свого представника.

Набрання чинності: з моменту офіційного опублікування.

4. Перелік адміністративно-територіальних одиниць, у межах яких припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, в умовах воєнного стану

Відповідно до прийнятого [наказу](#) Міністерства юстиції України від 17.11.2022 р. № 5152/5, внесено зміни та викладено в новій редакції Перелік адміністративно-територіальних одиниць, у межах яких припиняється доступ користувачів до єдиних і державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, в умовах воєнного стану, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 01 квітня 2022 року №1307/5. З актуальним переліком можна ознайомитися за [посиланням](#).

Набрання чинності: 18.11.2022 р.

5. Зміни до деяких наказів Міністерства юстиції України стосовно державної реєстрації актів цивільного стану

[Наказом](#) Міністерства юстиції України від 13.12.2022 р. № 5594/5 внесено зміни до [Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні](#).

Відповідно до наказу внесені такі зміни:

- у разі зміни прізвища у зв'язку з розірванням шлюбу, що не було змінено під час державної реєстрації розірвання шлюбу чи розірвання шлюбу в судовому порядку, заява про зміну імені, справжність підпису заявника на якій нотаріально засвідчена, може бути подана через представника або надіслана поштою;
- виготовлення підпорядкованими відділами державної реєстрації актів цивільного стану електронних копій (сканованих копій, фотокопій) актових записів цивільного стану, складених ними без використання Державного реєстру актів цивільного стану громадян, а також актових записів цивільного стану, складених виконавчими органами сільських, селищних, міських рад і переданих відповідному відділу державної реєстрації актів цивільного стану – не пізніше трьох робочих днів з дня їх складення (надходження);
- також у тексті [Порядку розгляду відділами державної реєстрації актів цивільного стану – учасниками пілотного проєкту заяв у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, поданих через мережу Інтернет](#), слова «зареєстроване місце проживання» в усіх відмінках замінено словами «зареєстроване або задеклароване місце проживання (перебування)».

Наказ набирає чинності з моменту його офіційного опублікування.

Інші довідкова інформація

1. Реєстрація в електронній черзі на державному кордоні

Із 12 грудня на державному пункті пропуску «Ягодин – Дорогуськ» запрацювала послуга електронної черги для перетину кордону. За її допомогою водії, які зареєстровані в системі «Шлях», зможуть дистанційно обирати зручний для себе час прибуття до пункту пропуску, а також отримувати сповіщення про затримки або пришвидшення руху.

Аби скористатися послугою, слід:

1. Зареєструватися на сайті «єЧерга»: <https://echerha.gov.ua>.
2. Підтвердити email за допомогою коду для реєстрації. Такий код має надійти на вказану при реєстрації електронну пошту.
3. Увійти в особистий кабінет на сайті «єЧерга». Для цього вказати під час авторизації свою електронну пошту та пароль.
4. Записатися в електронну чергу, вибрати міжнародний пункт пропуску та натиснути «Продовжити».
5. Внести інформацію щодо водія, а саме серію та номер його закордонного паспорта, дату народження, контактний номер телефону та натиснути «Продовжити».
6. Зазначити інформацію щодо транспортного засобу (тип, марку, номер вантажного транспорту, дані щодо напівпричепи) та натиснути «Продовжити».
7. Додати номер митної декларації, якщо є вантаж.
8. Перевірити вказану інформацію і, якщо все правильно, натиснути «Стати в чергу».

2. Зміна адреси реєстрації внутрішньо переміщених осіб в Дії

У застосунку Дія з грудня 2022 року можна змінити адресу реєстрації внутрішньо переміщеної особи та скасувати статус ВПО.

Для цього потрібно натиснути на меню своєї довідки ВПО в Дії та обрати послугу «Зміна адреси фактичного проживання» або натиснути на меню своєї довідки ВПО в Дії та обрати «Скасувати статус ВПО» й натиснути «Почати».

Раніше, щоб отримати послуги для внутрішньо переміщених осіб, необхідно було фізично відвідувати орган соціального захисту населення. До того ж при кожному переїзді – робити це заново. Тепер такої потреби немає.

Скористатися послугами можуть українці, які мають довідку ВПО в Дії.

Варто звернути увагу, що для зміни місця проживання переселенець має фізично перебувати в радіусі 5 км від місця тимчасового проживання, щоб підтвердити зміну адреси.

Ця публікація стала можливою в рамках програми «Єднання заради дії», що впроваджується IREX разом з Благодійною організацією «Благодійний фонд «Стабілізуєш суппорт сервісез» та за підтримки Державного департаменту США.

Вміст є виключною відповідальністю Благодійної організації «Благодійний фонд «Стабілізуєш суппорт сервісез» і не обов'язково відображає погляди IREX та Державного департаменту США.

Якщо у вас виникли питання, або ви бажаєте отримати фахову консультацію, будь ласка, зв'яжіться з нами.

Якщо ви хочете з нами зв'язатися,

✉ пишіть нам на пошту via@radnyk.org

